

Bohoslužba mládeže

1. Tesalonickým 4:13-18 a 5:14-18

Homilie - i já vás zdravím, bratři a sestry, jako ten komu připadl onen nemile milý nebo mile nemilý, každopádně doufejme požehnaný homiletický tedy kazatelský úkol.

Na úvod mi dovolu malý exkurz do liturgického roku církve i v jazyk latinský. Jak bylo již pověděno, třetí neděle po velikonocích církevní tradice nazývá Jubilate!, tedy v překladu radujte se!, Slavte! oslavujte! Proč tak, to nám vysvětlují názvy dvou nedělí předešlých: neděle Quasimodogeniti (infantes) - což je narážka na 1. list Petřův 2, 2, který v překladu zase zní „jako nově zrozené děti.“ Jak jsme toho dosáhli? Jakým právem si můžeme přivlastnit titul novorozenců dětí Božích? Snad pro své velké zásluhy? Ne! Jen pro milosrdenství Boží - a tak se nazývala minulá neděle - Misericordias Domini. Tedy: Dnes se budeme radovat! Oslavovat! Jubilate! Protože naše spasení je v Kristu pro milosrdenství Boží. A na tomto místě bych to vlastně celé mohl ukončit. To podstatné, evangelium, již bylo řečeno. Přesto mi dovolu ještě pár slov.

Velmi dobře rozumím, že takovéto výzvy k radosti, jakou je třeba i to naše Jubilate!, nás mají povzbudit k té radosti, kterou jako zvěstovatelé evangelia nemusíme, ba dokonce nemáme skrývat. Často však vedou k opačnému, protože často na člověka v jeho bídě a zoufalství ještě více naloží. V těchto chvílích žádáme spíš tiché doprovázení druhých, kteří spolu s námi mlčky, plačky nesou náš kříž, naše zápasy, než často plytké utěšování, že vše se časem jistě v dobré obrátí, že za těmi temnými mraky jistě svítí jasné slunce. A jak jsme tehdy rádi, jistě ne z pouhé nepřejícnosti, za cizí svědectví o těžkostech a zármutku, za lamentujícího Jóba, zoufalého Jeremiáše či Davidovy lkavé žalmy.

My ale četli o neustálé radosti a vděčnosti za jakýchkoliv okolností. Neodporuje apoštol Pavel realitě života, ba neodporuje přímo Písmu? Vždyť i Pán Ježíš, Boží Syn, plakal nad Jeruzalémem. I on v úzkostech zápasil pro naši spásu. A konec konců sám Pavel v listu Římanům vybízí, abychom se nejen radovali s radujícími, ale též plakali s plačícími, čímž jakoby sám popírá koncepci monoliticky radostného křesťanského bytí. Co tedy vlastně znamená v kontextu lidského života ono „neustále se radujte?“

Apoštol v listu Římanům poznamenává, z naděje se radujte. A na jiném místě: z naděje, která neklame, neboť Boží láska je vylita do našich srdcí, skrze Ducha svatého. Jinými slovy radost tu je v (Duchu svatém) a pro Ducha svatého, kterého je ostatně radost ovocem a který žije v nás a ujišťuje, že jsme děti Boží. I když je tato radost třeba načas skrytá pod nánosy lopoty, bídy našeho lidství, víme, jak praví klasik, že

Nic není tak horký, jak se upeče
A každá kalná voda jednou odteče
A každý chladný vítr jednou dofičí
A každá mánička jde někdy k holiči

A Kristus na to znovu: blaze těm, kdo pláčou. Proč? Protože oni budou potěšeni. Apoštol, který prošel jistě mnohými zápasy, o nichž se sám v epištolách zmiňuje, jistě nezakazuje smutek, hořkost, pláč. Ne. Klidně si poplačme, klidně si Pánu Bohu zanadávejme, snad se s ním i přeme a hádejme.

Ano, ale tím více se snažme pochopit, jaký je náš podíl, naše dědictví. Že jsme, jak již zaznělo Božími dětmi očekávající vzkříšení těla a život budoucího věku. Tomuto se mimo jiné věnuje intenzivně v předcházejících eschatologicky zaměřených verších, které byly

zvěstovány. Ono neustále se radujete je výzvou vpravdě evangelní vybízející nás, abychom znovu reflektovali realitu v Kristu, která daleko přesahuje všechno utrpení, třebaš těžko snesitelné. Zároveň jaksi eliminuje možnost, abychom se v té naší bídě jakkoliv vyžívali a neustále se v ní ochotně koupali. I proto ten imperativ.

A církev je povolána k tomu, aby nezastírala krutou realitu světa, aby nemalovala věci na růžovo, ale aby též zároveň nabízela Krista, zdroj její radosti. Vždyť přece církev je právě, kde se toto děje, tam, kde je čistě hlásáno Boží Slovo a řádně vysluhováno svátosti, jak podotýká Augsburské vyznání víry, jakési základní krédo luterských církví. Tedy tam, kde je dáván, anebo možná výstižněji tam kde se nám sám odevzdává ve svém svatém Slovu a ve svých svátostech. Tam všude je reálně přítomen. A tam všude by měla být radost.

Bohužel je tomu často naopak. Bohoslužby občas srší čímkoliv jiným než radostí, přestože vzkříšený Kristus je mezi námi. To platí snad občas obecně bez ohledu na příslušnost ke konkrétní církvi, denominaci. Je ovšem pravdou, že naše reformovaná kalvínská (ne však lutherská) tradice se v tomto odlišovala možná poněkud více. Bohoslužba měla a kožná někde i má spíše formu přednášky, jak naznačoval i profesorský talár kazatele. Kázání a vyučování má skutečně důležitý význam, jak zdůraznili správně reformátoři, ovšem jaksi možná na úkor radosti, toho, že bohoslužba má být především slavností, místem setkání s živým a milujícím Bohem, který po nás touží a který si s námi chce dát dostaveníčko, jak pravil jednou můj vyučující profesor, jezuita. Proto se někdy správně vyjadřuje, že bohoslužba se celebruje, tedy slaví.

Naše nedělní setkání s Pánem jsou však okamžikem, kdy sami čerpáme pro jinou bohoslužbu, bohoslužbu našeho každodenního života. Jeden výraz pro nedělní shromáždění, rozhodně ne striktně katolický, mše pochází z latinského mitto, mittere - posílat, podobnost s výrazem misie, není náhodná. Tak nás Pán Ježíš posílá, abychom šířili jeho radostnou zvěst, evangelium v tento svět bídou stížený, mezi věrce, jinověrce, české vněcověrce či úplně bezvěrce sami posílení a ujištění Božím Slovem a jeho krví a tělem.

Závěrem: budme otevření bídě a zoufalství druhých lidí, koneckonců i my jsme jí sami vystaveni. Ať jsou naše nedělní bohoslužby i ty, jež slavíme přes týden pouhým žitím otevřeny nářkům světa, místem, kam každý může přijít se svými bolestmi. Kde jásání a chvalořečení není povinností. Ale ať jsou zároveň naplnění radostí z Kristova vzkříšení, díky kterému jsme ospravedlněni a přijati za syny a dcery, na které je všechno zlo krátké, které je mocno proměnit všechny naše smutky v radost pokoj, ke kterému jsme byli povoláni. V tomto duchu se i my snažme této radosti aktivně otevřít, jak je nám v té které naší situaci dáno. Vždyť radost je přece jedním ze znaků nového života.

PJ říká: Ve světě máte soužení. Ale vzchopte se, já jsem přemohl svět.

Jubilate! Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého!

Amen!

